

U C H W A Ł A Nr 282/XXVI/13

Rady Miasta Milanówka

z dnia 25 kwietnia 2013 r.

w sprawie: **przyjęcia rocznego sprawozdania z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2012 r.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) w związku z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) - **Rada Miasta Milanówka u c h w a ł a, co następuje:**

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie roczne z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2012 r. w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca
Rady Miasta Milanówka

mgr Maria Sobczak

Uzasadnienie

Art. 110 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182 ze zm.) zobowiązuje kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej do corocznego składania radzie gminy sprawozdania z działalności ośrodka oraz przedstawienia potrzeb miasta w zakresie pomocy społecznej.

Z uwagi na zapis art. 16a ustawy o pomocy społecznej stanowiący, że co roku do dnia 30 kwietnia, poczynając od roku 2012, organ wykonawczy przedkłada radzie gminy ocenę zasobów pomocy społecznej będącą podstawą do ustalania planu finansowego na rok następny, przedstawianie informacji o potrzebach Miasta Milanówka w zakresie pomocy społecznej na rok następny tj. 2014 stało się zbędne.

Wobec powyższego przedstawiam przedmiotowe sprawozdanie, które stanowi załącznik do uchwały.

Przygotowała: M. Parzyńska

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Milanówku za 2012 rok

Zgodnie z zapisem – art. 110 ust. 9 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (Dz. U. z 2013r., poz. 182 ze zm.) Ośrodek Pomocy Społecznej przedstawia raz w roku radzie gminy sprawozdanie z działalności.

Niniejsze sprawozdanie zawiera opis najważniejszych działań podejmowanych przez Ośrodek w 2012 roku.

I. Ogólne informacje o osobach i rodzinach korzystających z pomocy społecznej

Ośrodek Pomocy Społecznej w 2012 roku objął różnymi formami pomocy społecznej 483 rodziny, w których łącznie było 901 osób, co stanowi 5,5 % ogółu mieszkańców Milanówka tj. 16193 osób.

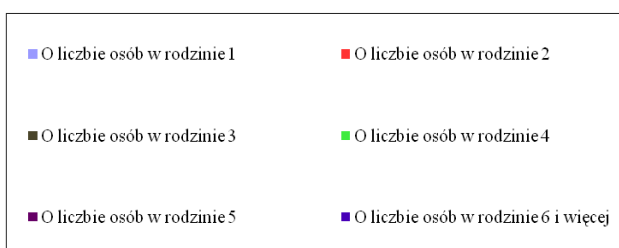
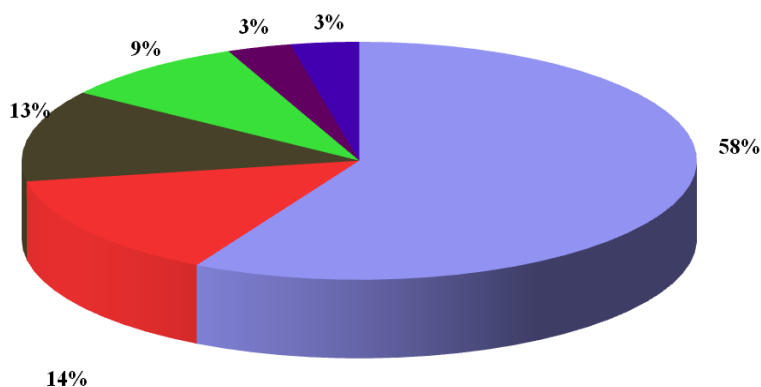
Wśród osób korzystających z pomocy 65 to osoby, które zwróciły się w 2012r. o pomoc po raz pierwszy lub nie korzystały z pomocy w okresie dwóch ostatnich lat.

Kilka rodzin zaprzestało korzystania z pomocy społecznej w 2012 roku mimo dalszego posiadania uprawnień do zasiłku stałego, wypłacanego comiesięcznie w maksymalnej wysokości 444 zł do września a od października 529 zł, dotyczy to 11 osób, z których 5 osób uzyskało uprawnienia do renty/emerytury, 2 podjęły pracę, 1 zmieniła miejsce zamieszkania, a 1 osoba przekroczyła kryterium dochodowe oraz 2 osoby przebywały w więzieniu.

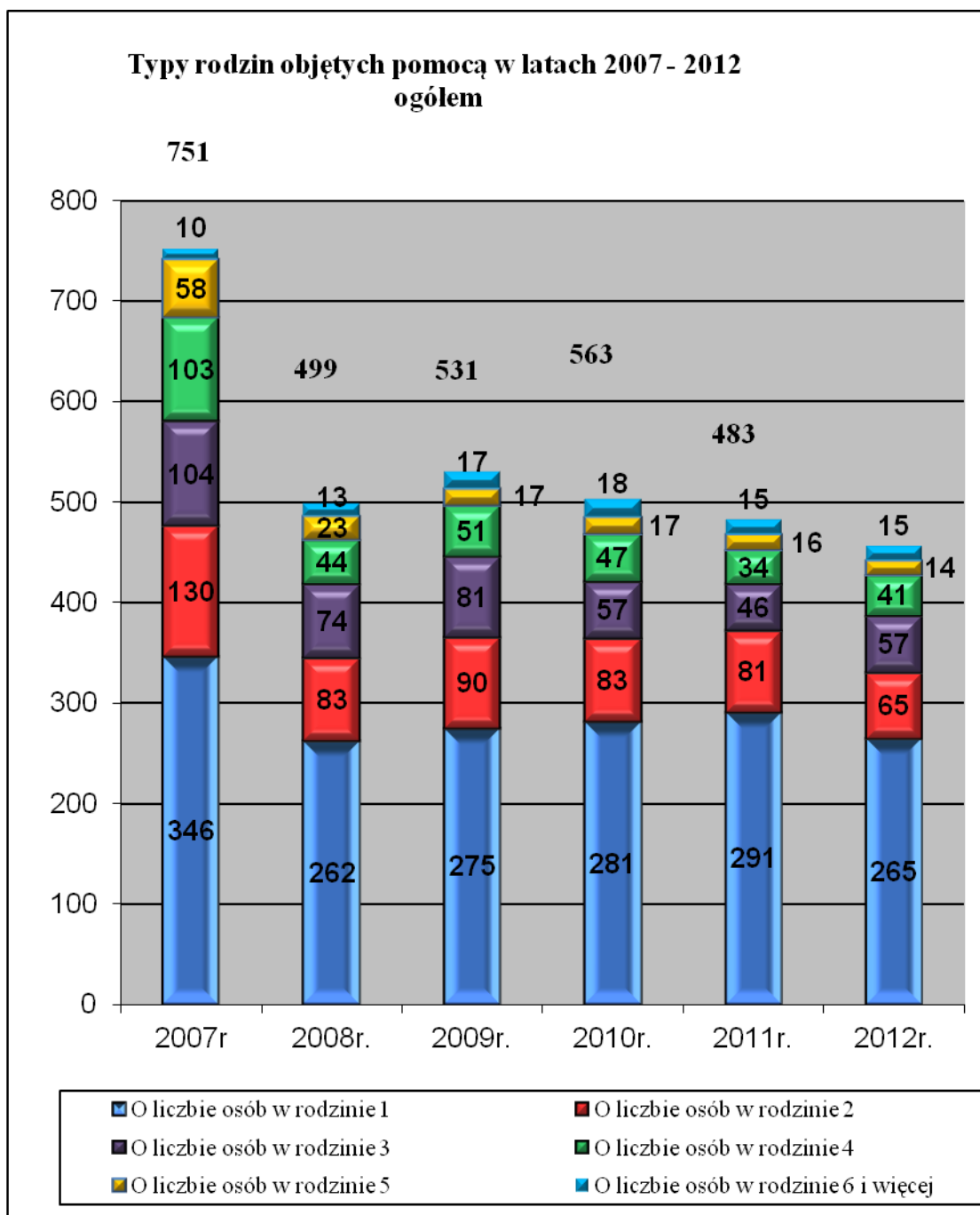
Pewnej zmianie uległa również struktura rodzin korzystających z pomocy, choć w dalszym ciągu największą grupę osób wymagających wsparcia, stanowią osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe (265 osób). Strukturę rodzin obrazują poniższe wykresy nr 1 i 2.

Wykres nr 1

Rodziny ogółem w 2012r.

Wykres nr 2

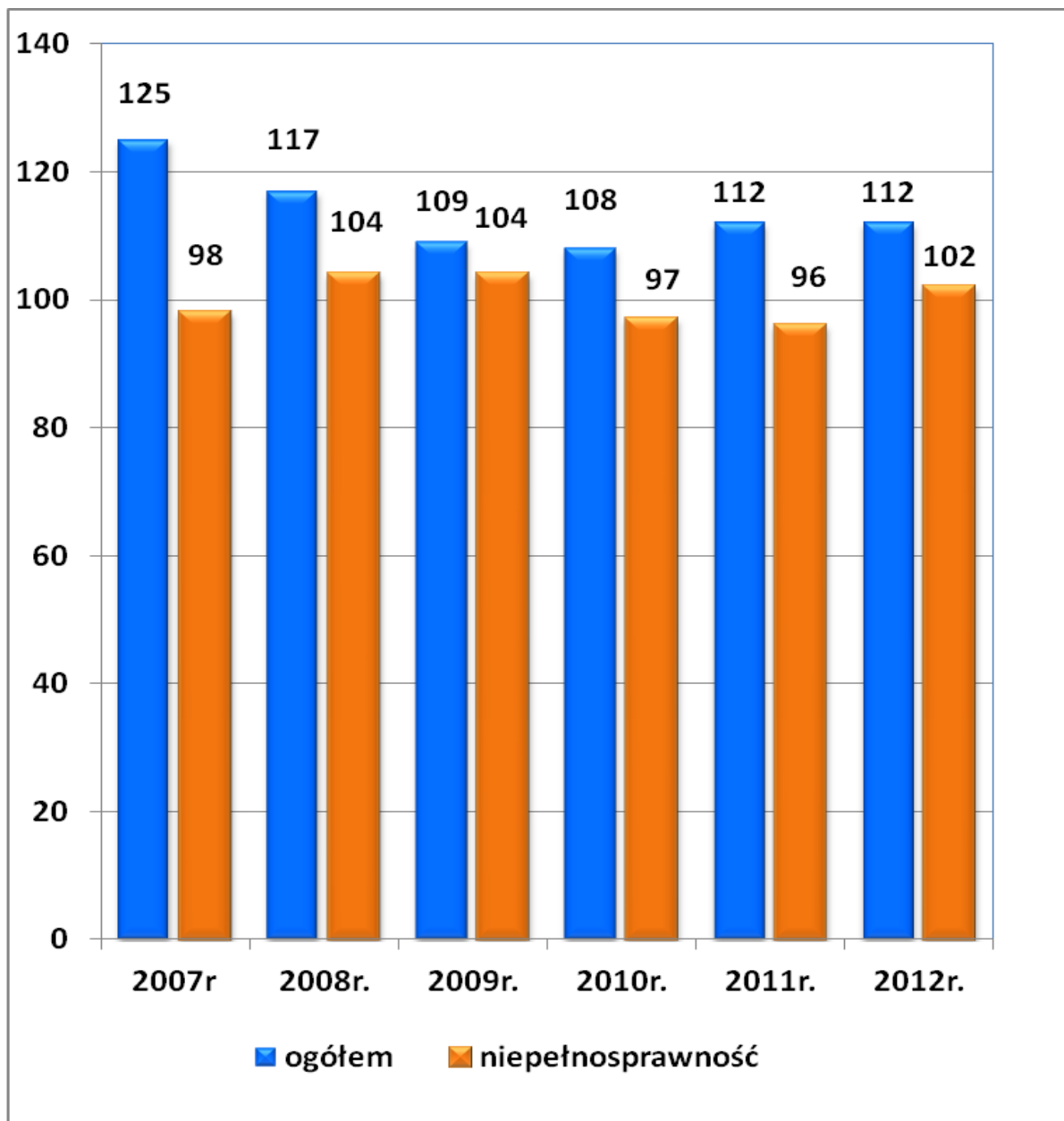

Osoby samotne w większości korzystają ze świadczeń w postaci zasiłków stałych wypłacanych dla osób niepełnosprawnych lub są to osoby w wieku emerytalnym pozostające w rodzinie i nie posiadające stałego źródła dochodu.

Strukturę świadczeniobiorców zasiłków stałych przedstawia wykres nr 3 i 4.

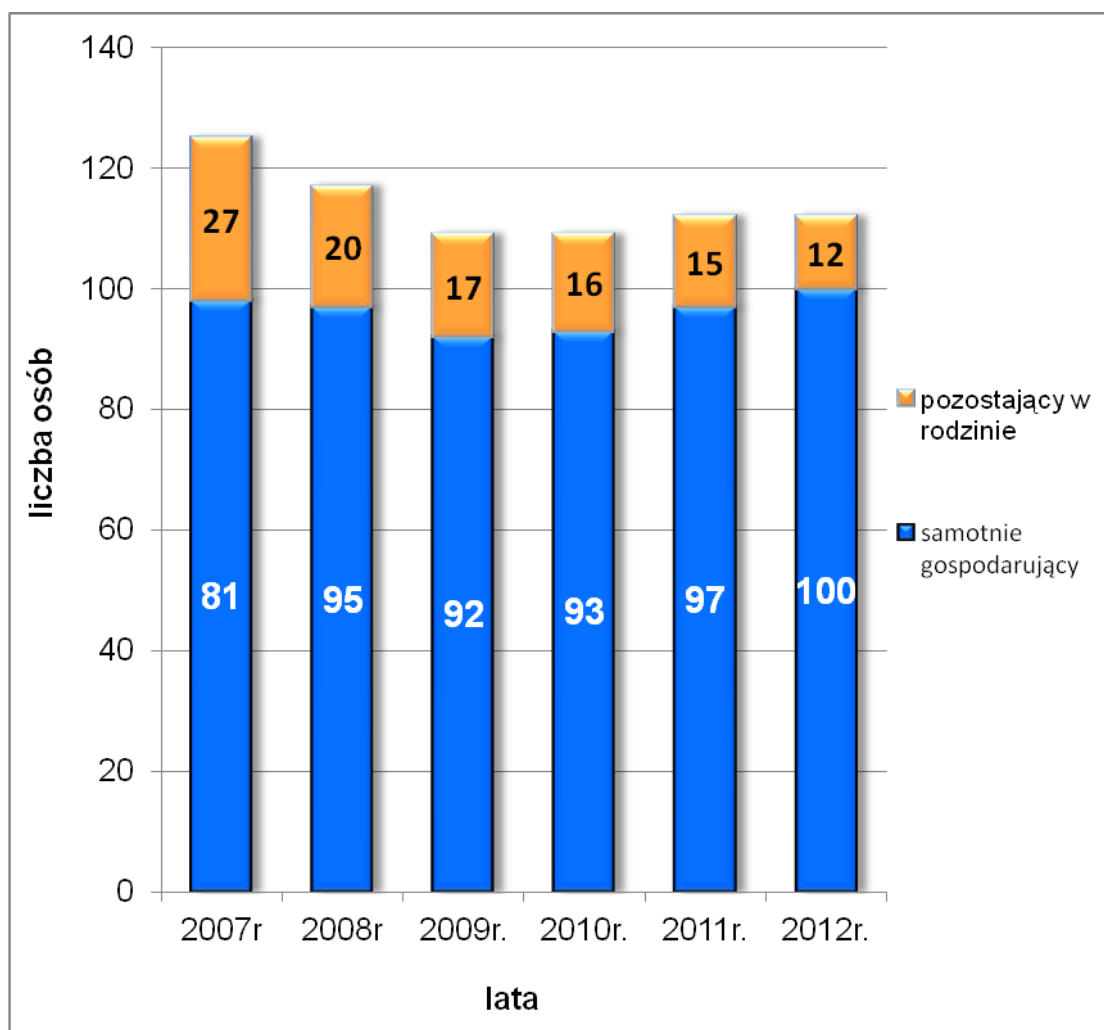
Wykres nr 3

**Zasilki stałe ogółem w tym z tyt. niepełnosprawności
w latach 2007 - 2012**

Wykres nr 4

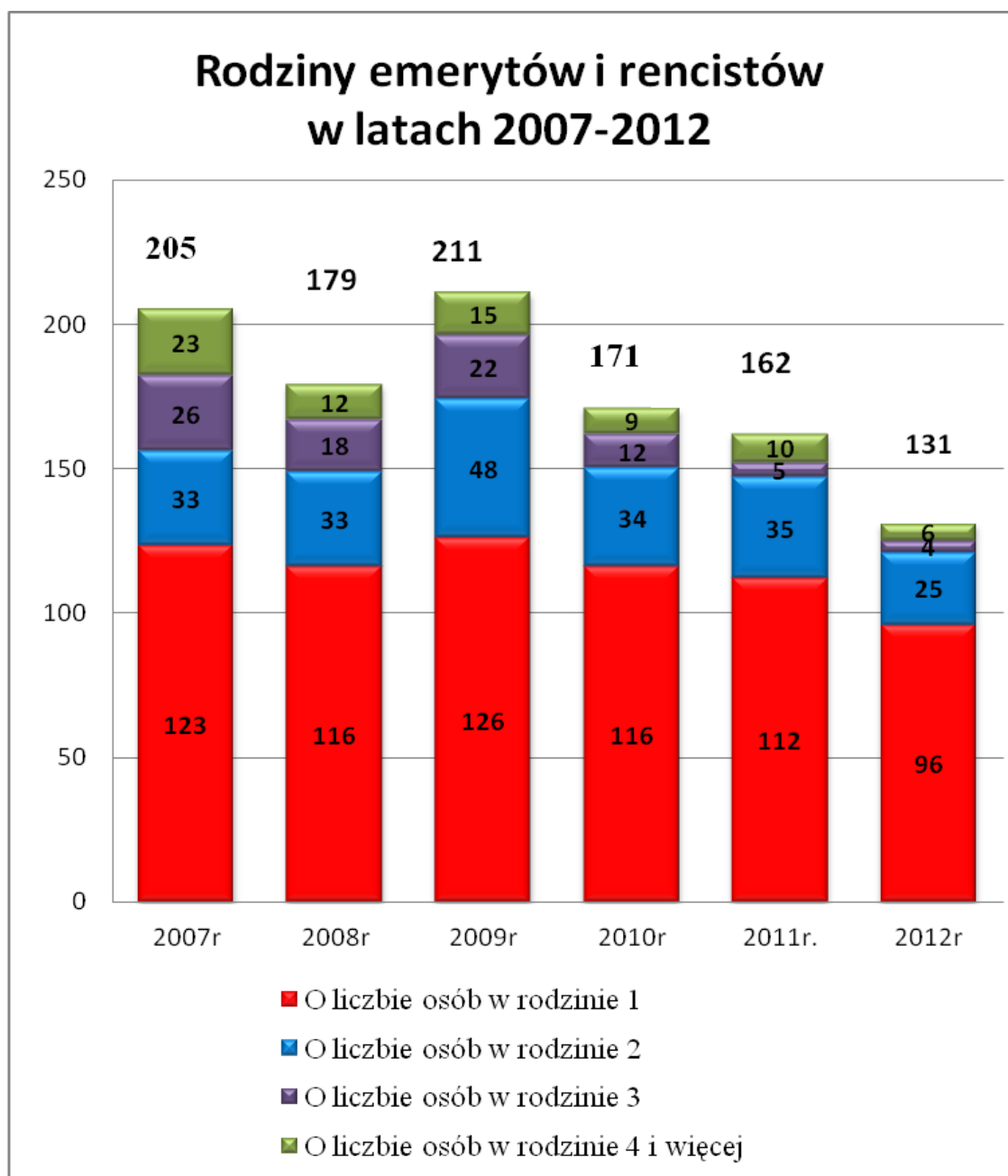
Zasiłki stałe przyznane osobom samotnie gospodarującym i pozostającym w rodzinie

W 2012 roku zarejestrowaliśmy 131 rodzin emerytów i rencistów korzystających z pomocy ośrodka, w tym 96 osób prowadzi jednoosobowe gospodarstwa domowe (wykresy nr 5 i 6).

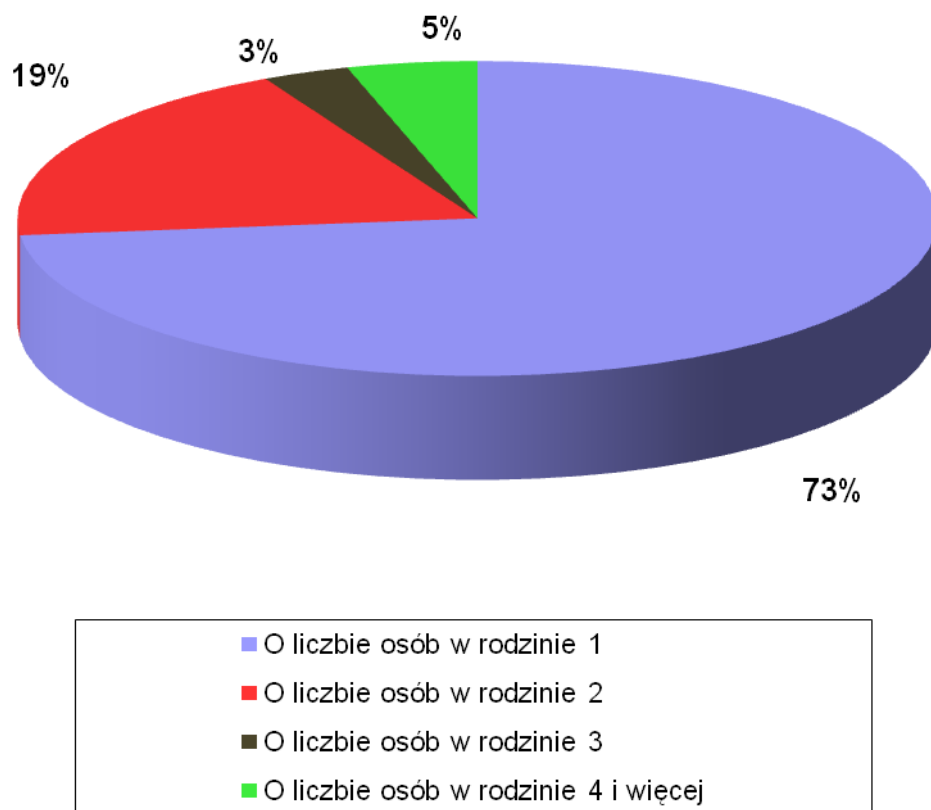
Rodzinom tym udzielana była przede wszystkim pomoc celowa w okresie zimowym na zakup węgla lub pomoc w opłaceniu rachunków za energię elektryczną, jak również wsparcie finansowe z przeznaczeniem na zakup leków lub zakup żywności.

Wykres nr 5

Wykres nr 6

Emeryci i renciści 2012r.

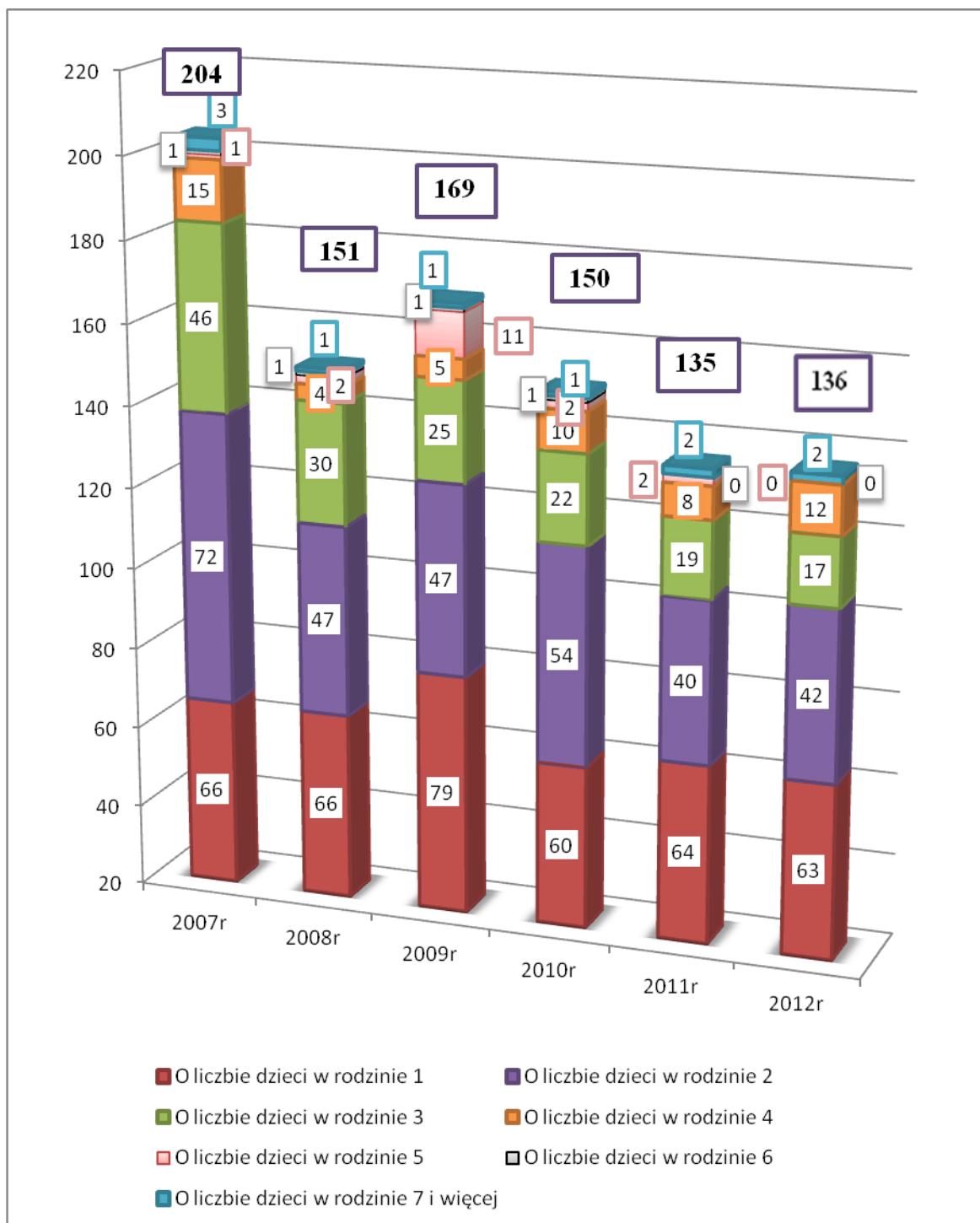

Poza grupą osób niepełnosprawnych i rodzin emerytów i rencistów kolejną dużą grupą osób wymagających wsparcia były rodziny z dziećmi. Wśród nich 32 rodziny to rodziny wielodzietne (wykresy nr 7 i 8).

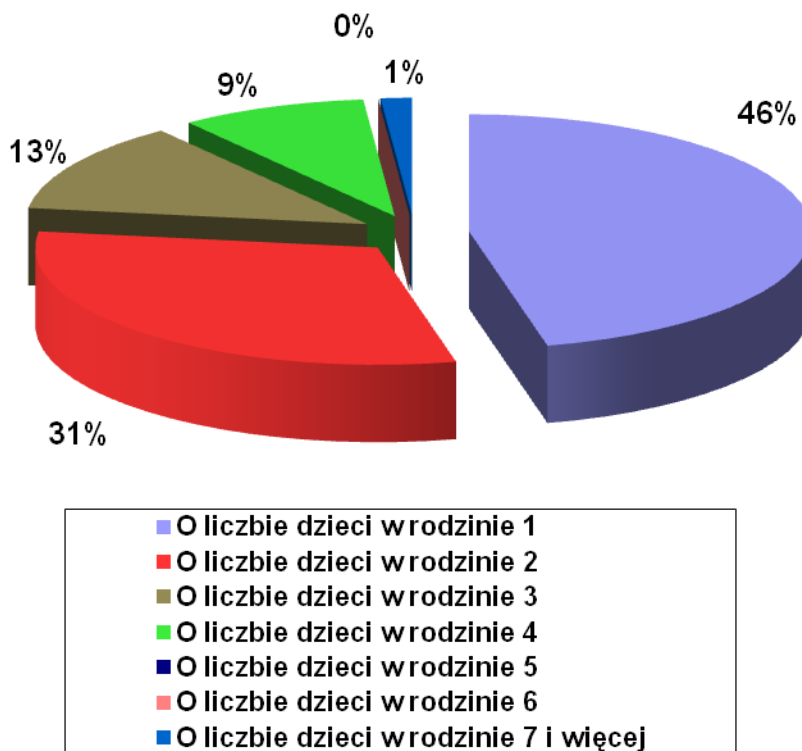
Wykres nr 7

Rodziny z dziećmi w latach 2007 – 2012

Wykres nr 8

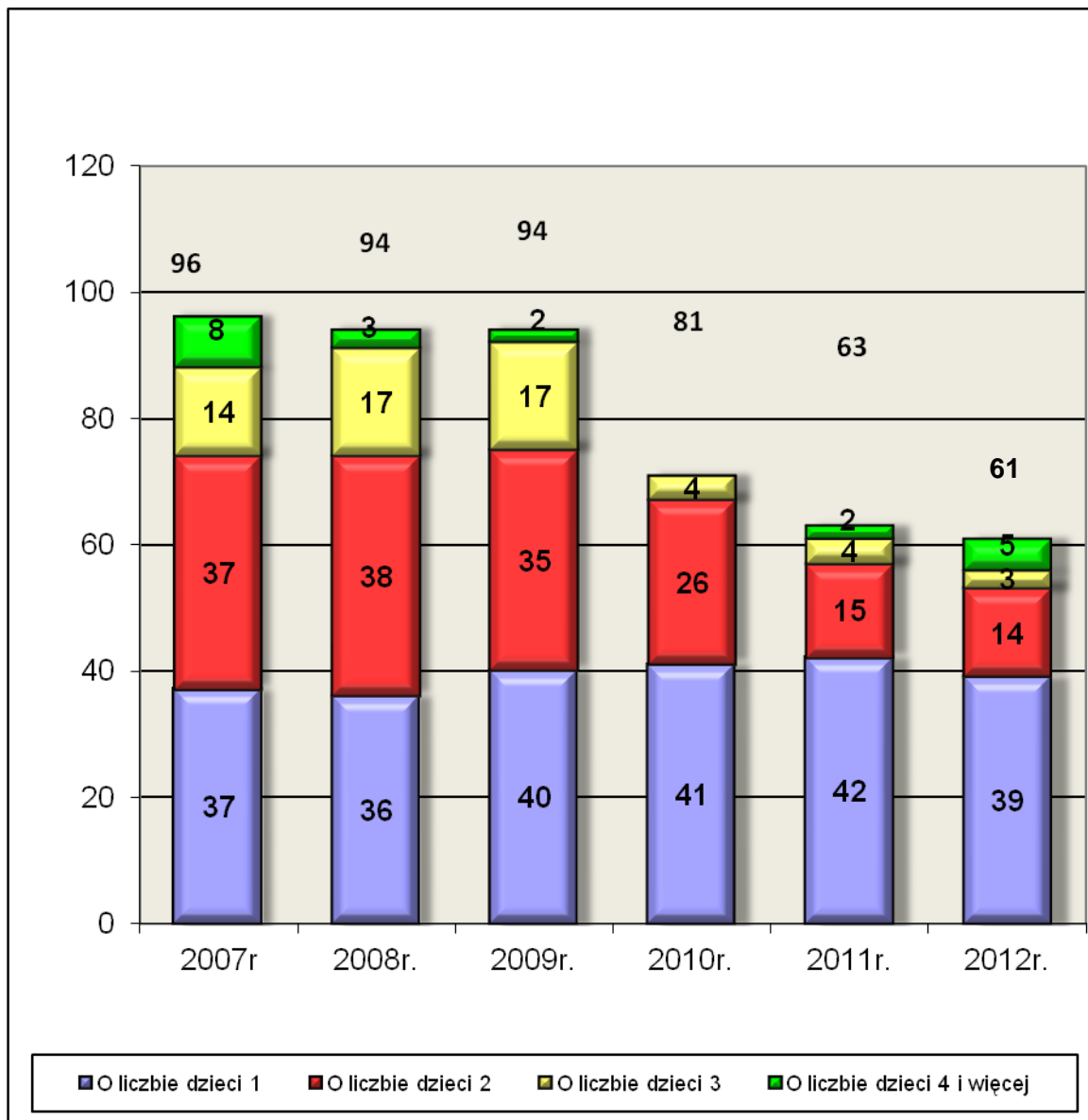
Rodziny z dziećmi w 2012r.

Na ogólną liczbę 136 rodzin z dziećmi 61 to rodziny niepełne. Strukturę tę obrazują wykresy nr 9 i 10.

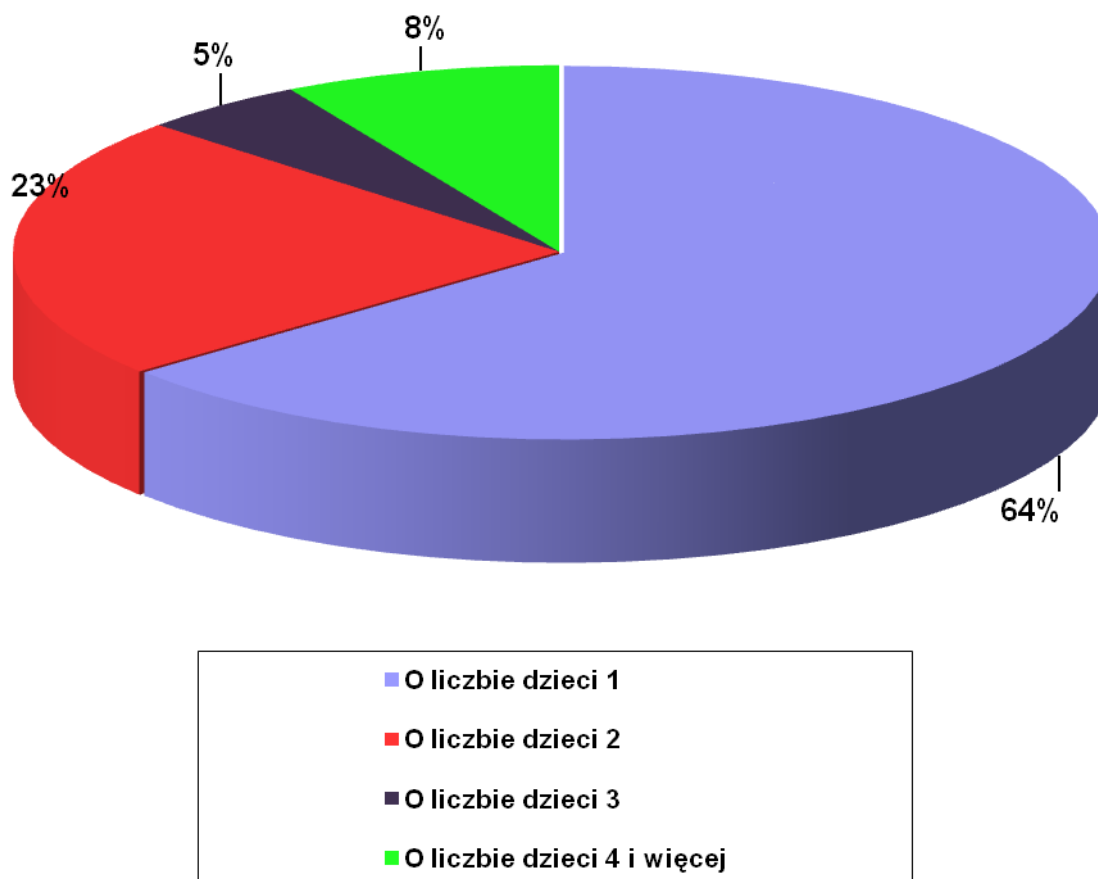
Wykres nr 9

Rodziny niepełne w latach 2007-2012

Wykres nr 10

Rodziny niepełne 2012r.

Z przedstawionych danych wynika, że w dalszym ciągu w najtrudniejszej sytuacji socjalno-bytowej pozostają na terenie miasta dwie grupy: rodziny z dziećmi, w tym rodziny niepełne oraz osoby starsze w wieku poprodukcyjnym w większości samotne.

Taka struktura klientów OPS potwierdza potrzebę zwiększenia dotychczasowych nakładów ponoszonych przez miasto na wsparcie finansowe.

II. Przyczyny korzystania z pomocy – dysfunkcje

1. Ubóstwo

W 2012 roku poza 3 przypadkami związanymi ze zdarzeniami losowymi klientami pomocy społecznej były osoby, które osiągały bardzo niskie dochody, łącznie z tego powodu pomagaliśmy 223 rodzinom. Podstawowe kryterium dochodowe uprawniające do korzystania ze świadczeń z pomocy społecznej w 2012 roku uległo zmianie: dla osoby samotnej z 477 zł na 542 zł i dla osoby w rodzinie z 351 zł na 456 zł. Większość rodzin korzystających z pomocy osiągała dochody znacznie poniżej tego kryterium, szczególnie dotyczyło to rodzin z dziećmi.

2. Niepełnosprawność

Wśród głównych przyczyn dysfunkcji osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, oprócz niskich dochodów, była niepełnosprawność potwierdzona orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności.

Z pomocy ośrodka skorzystało w 2012 roku ogółem 229 rodzin, w których są osoby niepełnosprawne. Najtrudniejsze problemy w pracy z osobami posiadającymi orzeczenie o stopniu niepełnosprawności występują w grupie osób uzależnionych od alkoholu. W stosunku do tej grupy klientów w 2012 roku były kontynuowane działania intensyfikujące współpracę z Pełnomocnikiem Burmistrza do Spraw Profilaktyki i Uzależnień, Strażą Miejską i Policją w celu identyfikacji i ograniczenia marnotrawienia środków.

Z przeprowadzonego przez nas rozeznania wynika, że pomoc świadczona na rzecz osób niepełnosprawnych przez powiat w większości zaspokaja także potrzeby naszych mieszkańców.

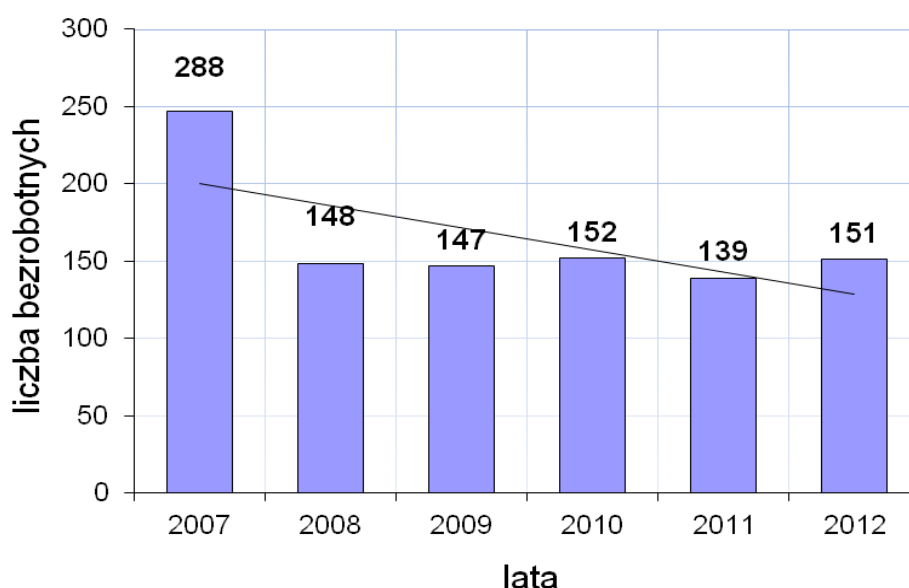
Aktywizacja osób niepełnosprawnych na terenie miasta jest jednym z ważniejszych zadań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców. Osoby niepełnosprawne wspierane materialnie przez ośrodek to jedynie mała grupa niepełnosprawnych w Milanówku, stąd do objęcia większym wsparciem niepełnosprawnych konieczne jest wspólne działanie różnych instytucji i organizacji.

3. Bezrobocie

Drugą z najczęściej występujących dysfunkcji było bezrobocie, z tego powodu udzielano pomocy 151 osobom. Z danych przekazanych przez Powiatowy Urząd Pracy wynika, że na koniec 2012 roku było zarejestrowanych 450 bezrobotnych z terenu Milanówka co stanowi 17,82% ogółu zarejestrowanych w PUP w 2012 r. (2510 osób).

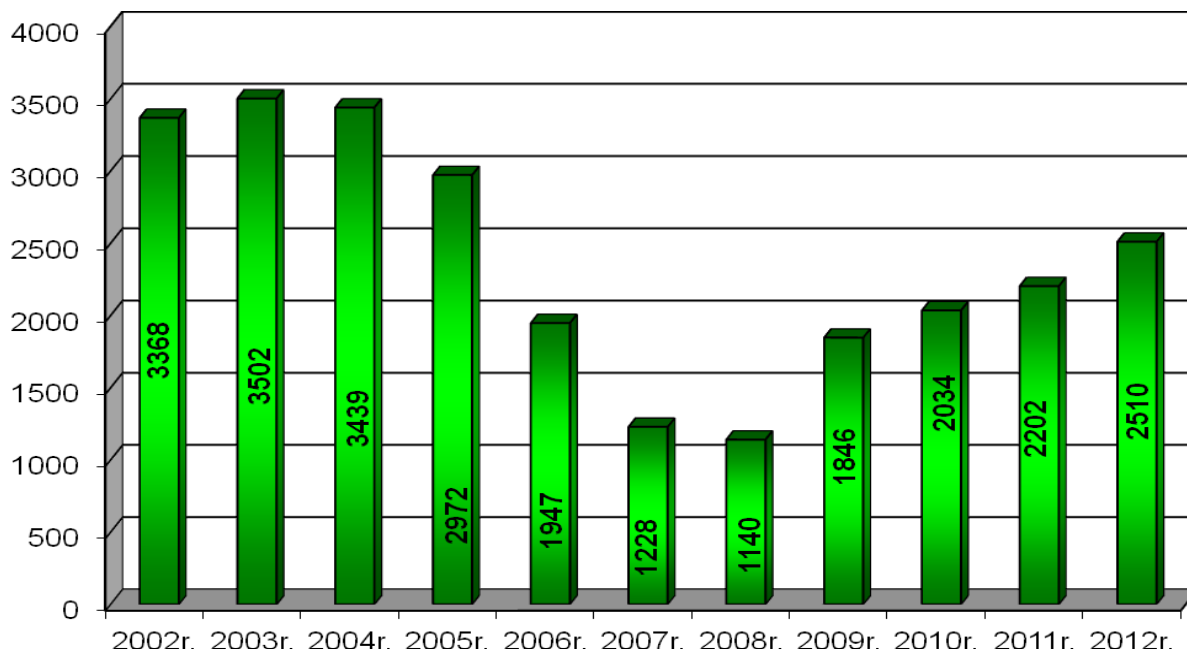
W stosunku do 2011 roku, w którym było zarejestrowanych 405 osób – jest to wzrost o 11%. Liczba osób, którym z tytułu tej dysfunkcji udzielono pomocy zwiększyła się o 9% (ze 139 osób w 2011r. do 151 osób w 2012r.). Pozostałe osoby nie zostały objęte pomocą ośrodka ponieważ spełniały warunki do zasiłku dla bezrobotnych z PUP.

Liczba rodzin, którym przyznano pomoc z tyt. bezrobocia w latach 2007 - 2012

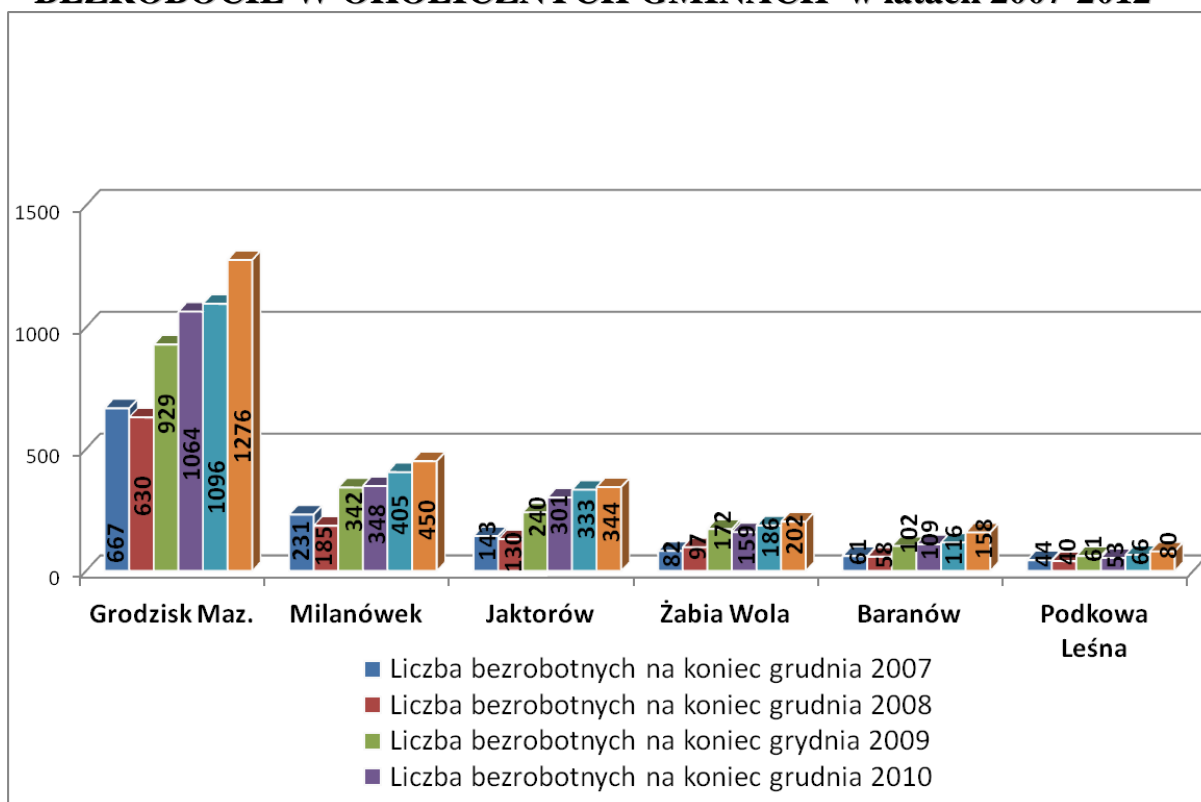

Liczba bezrobotnych w powiecie grodziskim

w latach 2002 - 2012r.

BEZROBOCIE W OKOLICZNYCH GMINACH w latach 2007-2012

W celu aktywizacji osób bezrobotnych kontynuowano rozpoczęte w 2006 r., wspólne działania z PUP, wynikające z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, polegające na prowadzeniu prac społecznie użytecznych (miejsce pracy wskazuje Urząd Miasta Milanówka, bezrobotny jest zobowiązany do przepracowania 40 godzin miesięcznie i otrzymuje wynagrodzenie nie wliczane do ogólnych dochodów, w wysokości 292 zł miesięcznie do czerwca 2012r., a od czerwca 2012r. w wysokości 308 zł brutto).

Przewidujemy, że na terenie miasta w 2013 roku podobnie jak w latach poprzednich dużym problemem będzie aktywizacja na rynku pracy osób długotrwale bezrobotnych korzystających z świadczeń pomocy społecznej.

4. Długotrwała choroba

Kolejną znaczącą grupą osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej są osoby długotrwale lub ciężko chore.

Z tej przyczyny udzieliliśmy pomocy 142 osobom. Większość świadczeń była udzielana jednorazowo na zakup leków lub pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem opieki w miejscu zamieszkania. Kilka osób prosiło o pomoc w pokryciu kosztów dojazdu do specjalistycznej placówki medycznej.

Pomoc z powodu długotrwałej choroby jest udzielana w większości osobom starszym, które mają niskie świadczenia emerytalne lub rentowe.

Ponadto osobom znajdującym się w szczególnie trudnej sytuacji zdrowotnej, rodzinnej i materialnej była udzielana pomoc w formie usług opiekuńczych.

Pomoc taka była świadczona przez opiekunki dla 59 rodzin oraz dla 3 osób z zaburzeniami psychicznymi w formie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Pogarszający się stan zdrowia oraz brak możliwości zapewnienia opieki w miejscu zamieszkania są przyczyną umieszczenia osób w domach pomocy społecznej. Łącznie na koniec 2012 roku w domach pomocy przebywało 19 osób.

Problem zapewnienia opieki dla ludzi starszych, samotnych narasta. Dotyczy to nie tylko osób korzystających z pomocy ośrodka, ale również rodzin o dobrej sytuacji materialnej. Ponadto zwiększa się ilość osób w wieku emerytalnym, co wymaga organizacji różnorodnych form wsparcia środowiskowego i z tego tytułu większego dofinansowywania przez miasto.

5. Alkoholizm i narkomania

Wśród klientów ośrodka w 2012 r. problemy z nadużywaniem alkoholu występowały w 52 rodzinach. Problemy z uzależnieniem od narkotyków zdefiniowano w 5 rodzinach korzystających ze świadczeń.

Udzielanie pomocy dla rodzin dotkniętych uzależnieniami wiąże się z koniecznością prowadzenia przez pracowników socjalnych stałego monitoringu rodziny.

Większość osób nadużywających alkoholu to mężczyźni, najlicniejsza grupa z nich to osoby, które nie pracują lub pracują dorywczo, są w wieku przedemerytalnym lub emerytalnym i nie mają stałych źródeł dochodu. Najtrudniejsze sytuacje występują w rodzinach z dziećmi w sytuacjach, gdy alkoholu nadużywają oboje rodzice. Sytuacja taka została zdefiniowana w 4 rodzinach są one objęte nadzorem kuratorskim.

Podobnie jak w poprzednich latach nadużywanie przez klientów ośrodka alkoholu i marnotrawienie środków było w 2012 roku jedną z podstawowych przyczyn przyznawania pomocy w formie rzeczowej lub ograniczenia jej zakresu do niezbędnego minimum np. wydawania talonów do sklepu lub zapewnienia gorącego posiłku.

W szczególnie trudnych przypadkach pracownicy socjalni we współpracy ze Strażą Miejską, Policją i Pełnomocnikiem Burmistrza do Spraw Profilaktyki i Uzależnień wnoszą o wszczęcie procedury przymusowego leczenia.

Problem alkoholizmu mimo dobrej współpracy różnych służb na terenie miasta jest widoczny. Brak skutecznych procedur i profesjonalnych ośrodków diagnostyki i leczenia uzależnień jest jedną z przyczyn ograniczających możliwość niesienia skutecznej pomocy.

W związku z powyższym ważne jest prowadzenie wczesnej profilaktyki szczególnie wobec młodzieży. Zadanie to powinno być kontynuowane w 2013 roku.

6. Problemy opiekuńczo - wychowawcze i trudności w prowadzeniu gospodarstwa domowego

Pomoc dla rodzin z tego typu problemami była udzielana w 2012 roku dość często i dotyczyła 91 rodzin, w których było 297 osób. Większość z nich to rodziny z dziećmi, korzystały one z wielu form wsparcia nie tylko materialnego. Praca z rodzinami, w których występują problemy wychowawcze jest szczególnie

trudna, gdyż w rodzinach tych występuje często wiele złożonych dysfunkcji, które nawzajem się na siebie nakładają.

W większości przypadków wspólne działania pomocowe placówek oświatowych, służb pomocy społecznej, wsparte przez działania kuratorów sądowych, straży miejskiej i policji pozwalają na zapewnienie poprawnych warunków rozwoju dzieci, członków tych rodzin.

Od czerwca 2007 roku funkcjonuje Środowiskowy Klub Wsparcia dla Dzieci i ich Rodzin przy ul. Turczynek, gdzie do czerwca 2012 roku uczęszczało ogółem 6 dzieci, od października 2012 r. na ul. Szkolną uczęszczało 20 dzieci, natomiast na ulicę Na Skraju uczęszczało ogółem 26 dzieci w wieku od 6 do 15 lat. Wychowankowie mają zapewniony posiłek w formie kanapek, napojów, ciast i owoców. Organizowane są półkolonie w czasie ferii zimowych oraz podczas wakacji. Poza działaniami opiekuńczo wychowawczymi skierowanymi bezpośrednio do dzieci prowadzona jest tam również praca z rodzicami. Przy placówce Na Skraju funkcjonowała także grupa samopomocowa samotnych matek i rodzin wielodzietnych (12 osób), która odbyła 11 spotkań.

Problemy wsparcia rodzin z dziećmi korzystających z pomocy ośrodka są traktowane priorytetowo. W 2013 roku będą kontynuowane działania aktywizujące rodziców do pracy i lepszej opieki nad dziećmi.

7. Bezdomność

W skali miasta Milanówka problem bezdomności nie dotyczy dużej grupy osób, w ubiegłym roku z tej przyczyny udzieliliśmy pomocy 7 klientom. Wśród nich były osoby, które w poprzednich latach utraciły prawo do lokalu lub osoby po opuszczeniu zakładu karnego. Wśród większości osób bezdomnych z terenu miasta lub zagrożonych bezdomnością występuje problem uzależnienia alkoholowego, osoby te nie chcą współpracować i podjąć leczenia. Dwie z nich w okresie największych mrozów były umieszczone w noclegowni, gdzie również odmówiły uczestnictwa w programach wychodzenia z bezdomności. W stosunku do tej grupy osób będą kontynuowane w 2013 roku działania wspierające w celu podjęcia przez nie terapii leczenia uzależnień.

III. Pomoc w zapewnieniu posiłków – realizacja programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”

Ważnym zadaniem ośrodka pomocy jest koordynacja działań związanych z realizacją na terenie miasta działań wynikających z programu rządowego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W ramach programu miasto otrzymało na realizację programu z budżetu państwa w 2012 roku kwotę 61 257 zł.

Najliczniejszą grupą osób objętą pomocą w formie dożywiania byli uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych. Dożywianie prowadzone było przede wszystkim na terenie miasta Milanówka, w programie uczestniczyły wszystkie szkoły gminne. Ogółem posiłki były opłacane dla 28 dzieci w przedszkolach i 123 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych.

Dodatkowo pomocą w postaci gorących posiłków objęto 17 osób dorosłych, dla których obiady wydawane były przez Zgromadzenie Sióstr Urszulanek.

Ponadto w ramach programu była również udzielana pomoc dla rodzin w formie zasiłków na żywność, co pozwoliło na objęcie programem wszystkich osób wymagających pomocy w tej formie.

Wszystkie placówki oświatowe z terenu miasta na stałe współpracują z ośrodkiem i każdy przypadek wymagający udzielenia pomocy jest wspólnie rozpatrywany, a pomoc niezwłocznie udzielana.

Niniejsze sprawozdanie merytoryczne zostało opracowane w oparciu o sprawozdanie roczne przekazywane wojewodzie zgodnie z obowiązującymi przepisami.